

VÁROSJÁRÓ KVÍZ

Az alábbiakban egy balatoni történetet olvashatsz, amiből néhány információ hiányzik. Kövessétek az útvonalat, oldjátok meg a feladványokat, és a végén a feladatok megoldásaival lesz kerek a történet.

A falu nagy házai között is a legnagyobbikban lakott a szép Kecskés Rozi. Gazdag volt a leány apja, gazdag az anyja, s gazdag volt már öregapja is. Sok legény járt utána, s nem csoda, hogy egy szegény fiú szeme is rajta feledkezett. A legény akarva-akaratlan naponta látta a lányt, mert ott lakott az utca másik, hegy felé forduló oldalán, egy guggoló kis zsúpfedeles házban. Szép nevén kívül – mert Bátor Jánosnak hívták – nem volt egyebe, mint a két dolgos keze. Látástól vakulásig dolgozott János, hogy a mindennapit megkeresse. Tudta jól, hogy szemét sem emelheti fel a gazdag Kecskés Rozira. A szeme sarkából a lány is régen nézegette a daliás legényt, de a szívét már megkeményítette a gazdagság. Egy nyári este a szegény szerelmes Bátor János mégis rászánta magát, s átment az utca túlsó oldalára. A leány akkor is ott állt a kerítés mellett, s fényes szemmel nézte a legényt. János elmondta, ami olyan régen nyomta szívét, egy pillanatra az ő hangja is megremegett.

– Hát ha igazán szeretsz – nevetett rá a lány –, szerezz kincset, aranyat, gyöngyöt, rubintosékszert, építs házat, nagyobbat, mint az apámé, és akkor a tiéd leszek!

Azzal elfutott kacagva, fel a sokgrádicsos házba. A szép leány magával vitte a szíve felét, szerelme elvette az eszét is. Így esett, hogy nekivágott a nagyvilágnak, hogy aranyat, kincset szerezzen a lánynak. Ment, mendegélt János napokon, heteken át, járta a kis falukat, s járta a nagy városokat. Egy álló évig próbálta szerencséjét messze vidéken mindenfelé, de kincset nem talált sehol.

Eszébe jutott, hogy látott egyszer egy furcsa alakú követ, s arról azt tartják a falusiak, hogy mindig kincs van benne. Akkor nem törődött vele, most megörült a gondolatnak: hátha ő is találhatna egyet! Réges-régen egy falujuk béli ember szétvert egy ilyen alakú követ, belsejében arannyal-ékszerrel telt vasládikára bukkant. A kincs mellett foszladozó papír hevert, alig látható betűkkel teleírva. Óvta a megtalálót, nehogy az átkozott aranyhoz nyúljon, mert szerencsétlenséget hoz reá, s vér öntözi a földet, ahol küzdenek érte. Az ember nem törődött a papírral. Örült szerencséjének, s futott a városba, hogy eladja az aranyat s a drágaköveket. Még azon az éjszakán vérbe fagyva találták az országúton, üres kincsesládája mellett.

János még a városban utolsó napszámberéből vásárolt két cipót s egy zsebre való tepertőt, azt osztogatta mindig kisebb részekre: reggelre, ebédre, vacsorára. Amint az egyik vízmosta, meredek úton ballagott felfelé, egyszerre csak ott terem előtte egy öregasszony. Nézte János, nézte az öregasszonyt, s aztán nyájas szóval megkérdezte:

- Hát, öreganyám, hogy kerül ide, ahol a madár se jár?
- Messzi útról jövök, fiam, hét nap, hét éjjel vándoroltam, míg veled összehozott a jó sors. Adnál-e nekem egy falas enivalót? Van két napja, hogy nem ettem.
- Magamnak se sok van már – mondta mentegetőzve –, de megosztom szívesen, hiszen én még reggeliztem is.

Azzal letelepedett egy almafa árnyékába, elővette a maradék cipót, a pár szem tepertőt, s szépen elosztotta. Az öregasszony egy szót sem szólt, míg az utolsó falatot meg nem ette.

- Köszönöm, fiam – mondta –, most már látom, hogy nemcsak adni tudsz, hanem ami annál

is több, örülni is, hogy adhatsz. Mondd el szépen, mi járatban vagy.

– A szerencsémet próbálom, öreganyám.

– Szóval kincset keresel – felelt az öregasszony. A fiú bambán nézett rá.

– Hát azt meg honnan tudja kegyelmed?

– Sok mindent tud, fiam, az ilyen vénség – felelt az asszony. – S azt is tudom, hogy a városban nem taláztad meg. No, hát ide figyelj, Bátor János – folytatta. – Én a adhatok egy jó tanácsot: ne aranykincset keress, hanem egy hidat, amely elvezet téged a szíved kincséhez. Azzal felállt, és hipp-hopp, eltűnt, mintha ott se lett volna! János ámulva nézte az öregasszony hűlt helyét. Gondolkodott, miféle hídról szólhatott a titokzatos néne. Végül, hogy nem tudott a tanácson eligazodni, legyintett, majd felkelt és tovább indult. .Ment, mendegélt, míg egyszer csak egy várrom tövében találta magát. Úgy gondolta, hogy a vastag falak árnyékában meghúzza magát éjszakára. Le is ült megpihenni. Egy idő múlva világosságot látott. Elindult megkeresni. Az udvar másik végében félig ledőlt tornyot pillantott meg. Megörült János, hogy fedél alatt töltheti az éjszakát, s illendően bekopogott a deszkaajtón. Mikor választ nem kapott, lenyomta a vaskilincset, s belépett a sötét szobába. Különös látvány fogadta. Három sötét arcú férfi ült szótlánul a szoba közepén égő tűz körül, s mereven bámult a lángok felett vaslábakon lógó üstbe, melyben valami folyadék forrt. Érthetetlennek látszott, hogy a tűznél ülők tudomást sem vesznek róla, mert egymás minden mozdulatát éberén figyelték. Sőt amikor az egyik férfi közelebb hajolt az üsthöz, a másik kettő azonnal fejszéjéhez kapott. Mikor közelebb lépett, azt is látta, hogy az üstben folyékony, sárga arany fortyog. Keresett hát valami alkalmatosságot, amire rátelepedhetnék, s talált is egy különös alakú, megfeketedett követ. Aztán, mikor közelebről megnézte, látta, hogy mi is az, amit kiválasztott széknek. Az a kő hevert a sarokban, amit keresett, s mikor a szeme megszokta a sötétséget, azt is látta, hogy kétfelé van hasítva. Belsejében nagyobb nyílás ásított, s alatta, a földön felfeszített kis vasláda hevert. János most már feleszmélt révületéből, melybe saját vágya s a megtalált kincs öröme hajszolta. A láda üres – gondolta –, s egész biztos, hogy a tűznél ülő férfiak haramiák, akik azt olvasztják össze, amit benne találtak. Mikor pedig meglátta a láda alján az öreg pergament, még a lélegzete is elállt a rémülettől. A fiú káprázó szemmel nézett a három gonosztevőre. Ahogy a tűz felé nézett, most már azt is látta, hogy mindegyik rabló magának akarja az egész aranyat. János most már mindent értett, csak azt az egyet nem, hogy vele miért nem törődik senki. De most már örült ennek, mert menekülni akart amíg nem késő! Nem bánta már az aranyat, a kincset, semmit, csak még egyszer kijusson erről a borzalmas tanyáról. Kiugrott az ajtón, s futott, futott, halálos rémülettel szívében. Mikor a leomlott várfal tövében felébredt, egész teste verejtékben úszott. A sötét éjszakában sejtelve sem volt róla, ébren volt-e vagy álmodott. Csak egyet tudott: Menekülni, futni innen! Ki az elátkozott romok közül, ki az erdőből, le a szőlős lejtőkön, haza, haza a tó partjára mielőbb! Mikor a házak csoportjából kiemelkedő fehér templomtornyot meglátta megkettőzte lépteit. Az útkereszteződésnél álló nyárfa törzse mögül az öregasszony lépett elébe. Akit eddig János hajlott hátú rőzszesedő vénségnek látott, most szikrázó szemű, csengőhangú tündér volt. Kiegyenesedve állt az út közepén, s kezét tiltón emelte János elé.

– Ne menj a faluba, Bátor János – mondta –, ott csak boldogtalanságot találsz. Emlékezz tanácsomra: ne aranykincset keress, hanem a hidat, mert az elvezet szíved igazi kincséhez! A fiú nem törődött vele. Úgy vonzotta falujának tornya, mint a mágnes. Már látta a szélső házakat, amikor meghallotta a harangzúgást. A szőlőkből levezető mély úton úgy gurult elébe a harang szava, mint vészjósló jel, és szinte fájdalmasan ütötte meg a szívét. Hamarosan megtudta, hogy a harangzó esküvőre kíséri a szép Kecskés Rozit. A szomszéd faluba vitte magával vőlegénye, egy hozzá való módos gazda fia. A fiú szeme előtt elsötétült a világ. Megértette, hogy magamagát csalta. Ennek a lánynak úgysem tudná megmagyarázni, hogy mit látott, mit érzett, míg a világot járta.

Azt sem tudta, hogy ért le a tóhoz. A szíve csordultig telt keserűséggel, de már nemcsak a

lány miatt. Úgy érezte: nem kell az az élet, amelyik ennyi szenvedést ad a tisztaszívű szegényeknek. Egy rozoga halászcsonak rángatózott kötelén a part mellett. Eloldotta, egyetlen mozdulattal lökte el magát, s hatalmas csapásokkal evezni kezdett. Mintha a parttól elszakadva saját kínjától akart volna szabadulni. Egy óra telt el, egy perc vagy fél éjszaka, nem tudta János. A ladik állt vagy rohant, már egyre ment, nem látszott sem part, sem nádas, csak egyszínű, sivár, reménytelen feketeség, melyben a tört szívű legény hurcolta bánatát. Aztán eltörött az egyik evezője, és János most már a lucskos padra hajolva vitette magát az árral. Egy óra telt el, egy perc vagy fél éjszaka, ki tudja? Feje felett felragyogtak a csillagok. És ahogy a felhők szétfutottak, a túlsó parton, mint óriási aranykorong, kelt föl a telihold. Mint akit megbabonáztak, mint aki csodát lát, úgy nézett János a nagy aranykorongra. Szemeit nem vette le a lassan emelkedő lánggolyóbisról, amely ahogy felkúszott az égre, úgy húzott a tóra egy széles sávot. – A híd – suttogta a fiú alig hallhatóan maga elé. Most már értette az öregasszony tanácsát, és tudta, hogy nem más, mint a tó tündére lehetett. János újjáéledt reménnyel nyúlt a megmaradt evezőhöz. Most már minden őt segítette, a szél is északról fúj, s az elcsendesedő víz hullámai is a fény felé vitték. Nézte a bűvös hidat, mely – úgy érezte – utat mutat. Evezett vidáman, felszabadultan, boldogan. Vissza sem tekintett az elhagyott part felé. Egyszer csak messze, ahol a híd a nádasat érte, apró, mozgó fénypontot pillantott meg János. Mikor közelebb ért, azt is látta, hogy valaki lámpát lenget az éjjeli sötétségben.

– Erre, erre! – kiáltotta valaki mély, zengő hangon. A fiú most már ereje megfeszítésével evezett, s a csónak lassan becsúszott a nád szegélyezte part egy kis öblébe. Aki kiáltott, ott állt egy deszkából összerótt kis híd végiben, s lámpájával mutatta az utat a sötétben imbolygó csónakosnak. Csendes koppanással ütődött a ladik orra a kis fahídhöz, majd egy izmos kéz ragadta karon a legényt, s szinte kiemelte a csónakból.

– Látom, a lélek is hálni jár beléd. Állj fel, s gyere velem.

– Hol vagyok? – kérdezte a legény

– Most még a nádasban s a vízen – felelte az ismeretlen –, de rövidesen a boglári partórházában leszel. Na, gyere, fiam - mondta megenyhülten – szükséged van neked most már a pihenésre.

János nem tudta, meddig s hová mentek. Aztán kis kunyhót látott maga előtt. Az ember odaültette vendégét a fa alá vert lócára.

– Maradj itt, míg felkeltem az unokámat – mondta. – Majd főz neked valami meleget, ha már éppen nálunk vetett partra a víz.

A fiú még mindig nem tudott szólni. A kunyhó kéményéből hamarosan hosszú csíkban szállott fel a füst; ekkor csikorogva kinyílt az ajtó.

– Jó, hogy maradt az esti hallevesből, ha már magad nem lettél a halak eledele. Az majd életre hoz. Gyere hát, fiam! – mondta melegen. János követte a halászt kunyhójába. Akár odahaza! Azahogy mégsem! A tűz mellett aranyhajú lány állt, s mikor János felé fordult, a legény lába földbegyökerezett. Csak a sümegi templom oltárképén látott egyszer ilyen szépet. A tűz fénye visszaverődött a leány haján, s beragyogta, kifényesítette még a kunyhó kopott falait is. Mikor pedig tükrös tekintetével rámosolygott, a fiú szívverése is elállt. Pedig csak ennyit mondott:

– Elfáradhatott a hosszú evezéstől, egyék hát! Jó csípős. – Aztán mikor a fiú nem mozdult, hozzátette: – Hosszúmetélt is van, no, csak lásson hozzá!

János szívét soha nem ismert meleg öröm járta át. Leült az asztalhoz, és úgy mosolygott vissza a leányra, hogy az menten visszafordult a tűzhely felé. Az éjszaka múltóban volt. Az öreg halász kilépett a kunyhó elé, és kelet felé nézett

–Hajnalodik – mormolta maga elé. És az ég alján felbukkanó nap szembenézett az elhalványuló teliholddal, amelynek hídján a Balaton tündére elvezette az igazi kincshez Jánost, a gazdaggá lett szegénylegényt.

Egyéb tudnivalók:

A 12-es (vagy 13-as) ponttól, ha nagyobb kalandra vágysz, körbesétálhatod a Benedek-hegyet, és a túloldalon lévő lépcsőn is fel lehet sétálni a 14-es pontig.

A 13-as pontnál csak fagyit kell enni. 😊 Ez Veszprém egyik legjobb fagyizója.

A 14-es ponttól ki lehet sétálni a Benedek-hegyre.

1. Feladat

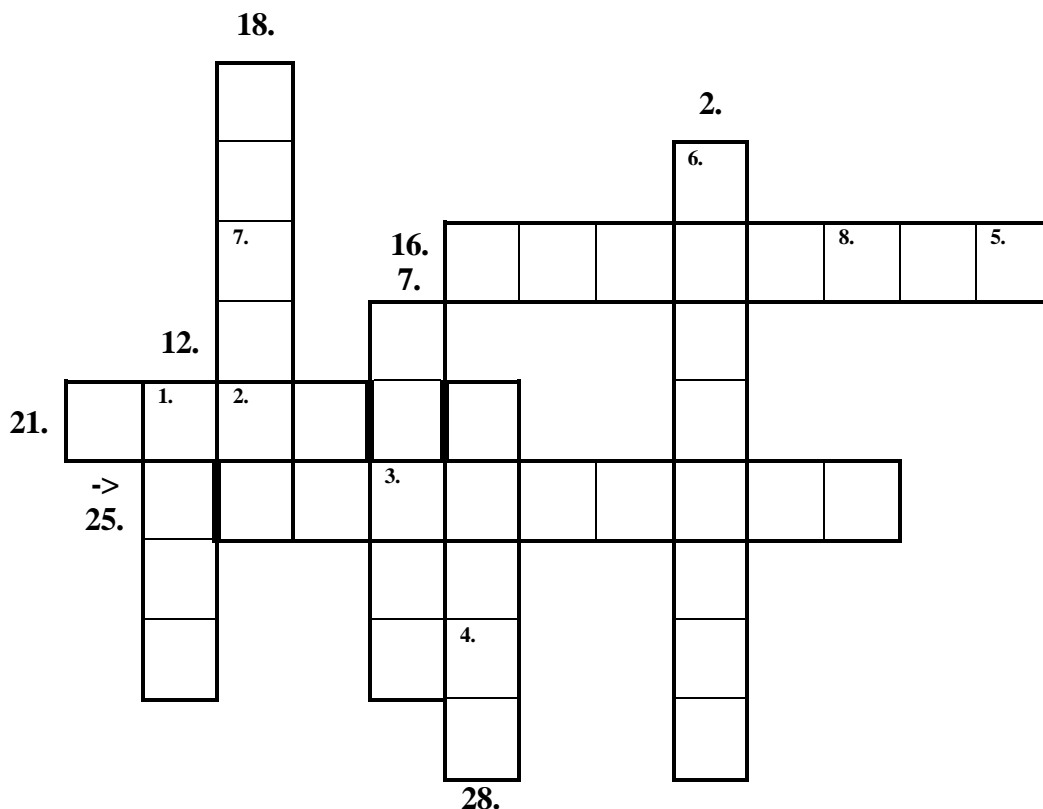
A kérdések megválaszolásával, a betűket (vagy beírni kell, vagy kiválasztani a 3 közül) összeolvasva megkapod a történetben Kecskés Roziként szereplő lány igazi nevét.

1. ____ Az első név a névtáblán:
A; Friedhof
B; Friedrich
C; Franz
6. ____ Melyik nővérek ipariskolája volt az épület?
A; Irgalmas
B; Kegyelmes
C; Szent
9. ____ A ház és kávézó nevének első betűje.
15. ____ „Ez az a város, ahol hajdan a magyar nemzeti ... legdúsabb forrásai fakadtak.
H; Költészet
I; Művelődés
J; Hit
17. ____ Ki áll István balján?
K; Margit
L; Erzsébet
M; Gizella
24. ____ Milyen tisztséget töltött be Faustus? A megoldás második betűje kell.
26. ____ Miért?
R; Hazámért
S; Házamért
T; Házimért
29. ____ A költő vezetéknevének utolsó betűje.
30. ____ A kút nevének utolsó betűje.

2. Feladat

A kérdések megválaszolása után a megfelelő szavak beírásával a számozott mezőket sorrendben összeolvasva megkapod a város nevét, ahonnan a történet ered. Megfejtés:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
----	----	----	----	----	----	----	----

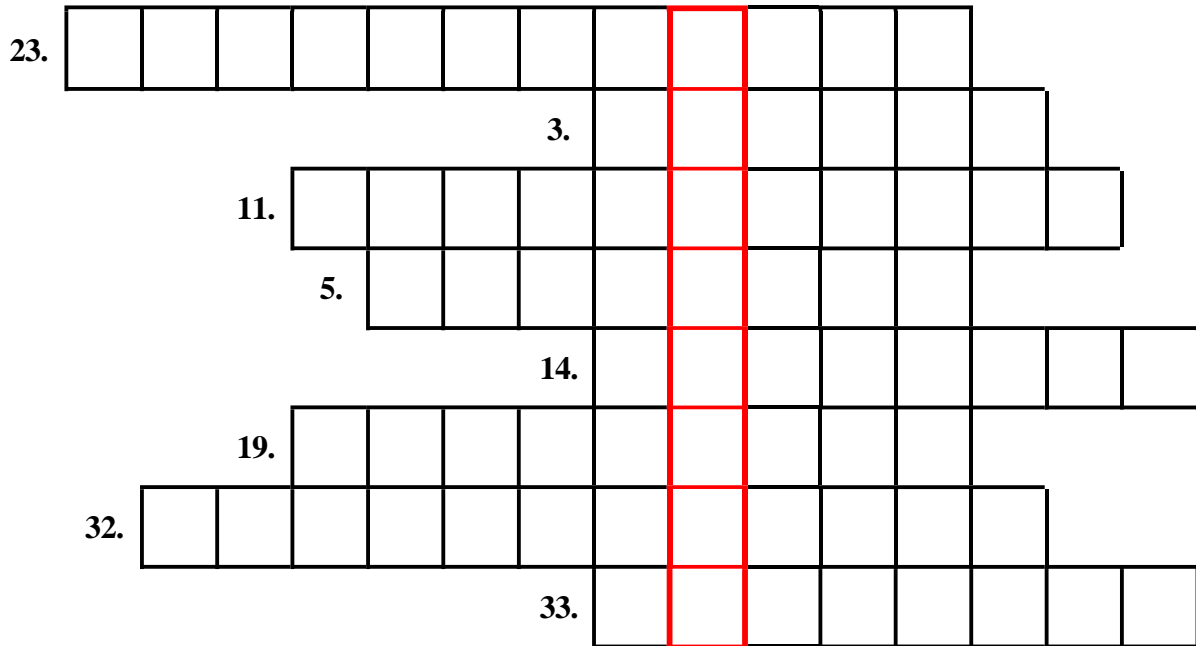

Kérdések:

2. Állj fel a lépcsőre, és fordulj a Marica felé, onnan kicsit jobbra fel. Kinek a táblája található bal oldalon (Jenő)?
7. Hány tagú a család?
12. Melyik híres Ferenc látogatásának emlékére készült?
16. A Székesegyház ajtaja feletti első szó.
18. Eredetileg kinek épült ez a Palota?
21. Kinek a tervei alapján néz ki ma így az épület (Wagner)?
25. Kinek a városaként ismert Veszprém? (A 12-es oszlopát hagyd ki beírásakor!)
28. Ki született ebben a házban? (Sauer)

3. Feladat

A kérdések megválaszolásával és a válaszok beírásával a piros oszlopban kiolvashatod annak a kőnek a nevét, amiről a monda szól.

Kérdések:

3. Min csücsül a kis utcazenész muksó?
5. Ki volt a színház építésének főmérnöke? (János)
11. Mit őriztek ebben az épületben?
14. Mi a neve latinul a szobornak, melyet Tamás Ákos tervezett?
19. Kinek a letelepedésére állítottak emléket?
23. Melyik szabadtéri rendezvényhelyszínre/parkra láthatunk rá a kilátópontról?
32. Hányadik állomás található itt?
33. Melyik város domborművét láthatod itt?

4. Feladat

Minden szám egy-egy betűt jelent. Ha jól dolgoztál, a megfejtésben kiolvashatod a hídnak a nevét.

Megfejtés:

2 3 2 6 22 1 15 17

4. Az 1800-as évek melyik évében épült az épület?

1 2 3 4 5 6 7 1 8 9

8. Milyen részek felhasználásával épült az épület?

10 2 3 11 12 12

10. Ez volt itt 1803 május 7.-én

13 3 14 15 16

20. A Veszprémi séta 7. pontja

4 11 17 18 3 6 12 8 19 9 13 3

22. Melyik Gimnázium vett részt az emlék felállításában? (László)

20 11 14 2 21 21 22

27. Ki győzte le a Sátánt?

21 16 18 6 9 4 5 1 13 20 22

31. Mit neveztek el Gizelláról?

23 17 14 2 3